

Bilag 1.
Kommissorium

Kommissorium for Ekspertgruppe for fremtidens beskæftigelsesindsats

Maj 2023

Høj beskæftigelse er en betingelse for velfærd og velstand i Danmark. Danmark har et af verdens mest fleksible arbejdsmarkeder med høj beskæftigelse, lav ledighed og økonomisk tryghed for borgerne. Det skyldes blandt andet den danske flexicurity-model med en aktiv beskæftigelsesindsats, som er med til at sikre, at den enkelte har en tilskyndelse til at tage et arbejde på trods af forholdsvist generøse ydelser. For mange borgere er mødet med beskæftigelsessystemet dog forbundet med komplekse og ulogiske regler og kan opleves som et system, der ikke i tilstrækkelig grad sætter den enkelte borgers behov i centrum.

Regeringen vil nytænke og reformere beskæftigelsesindsatsen og sætte den enkelte borger i centrum. Der skal gives frihed til dem, der kan selv, uden at gå på kompromis med jobfokus. Målet er stadig, at ledige borgere skal komme hurtigst muligt i arbejde ved at stå aktivt til rådighed for arbejdsmarkedet og gennem formidling af arbejdskraft til virksomhederne lokalt og regionalt. Samtidig vil regeringen målrette og prioritere udgifterne, så de reduceres med 3 mia. kr. i 2030.

Regeringen ønsker en mere værdig beskæftigelsesindsats. Der skal findes den rette balance mellem en aktiv beskæftigelsesindsats bygget op om ret og pligt, men hvor indsatsen i højere grad bygger på værdighed og ordentlighed. Der er for mange negative historier om uværdig behandling af syge og udsatte borgere, som aktiveres, uden at det hjælper dem tættere på et job. For mange borgere kommer i dag i klemme i et uforståeligt og komplekst system. Der skal derfor tænkes nyt og ses på indsatserne for de borgere, der er på kanten af arbejdsmarkedet.

Målet med fremtidens beskæftigelsesindsats skal være større frihed for både borgere og kommuner, hvor den enkelte borger mødes af værdighed og ordentlighed, og hvor der er fokus på indsatser, der hjælper og tilskynder den enkelte tættere på job. Det skal ske ved:

- At nedlægge jobcentrene, sætte kommunerne fri af statslige proceskrav og prioritere de indsatser, der hjælper ledige tættere på arbejdsmarkedet. Den ledige får frihed til at vælge den bedste vej frem. Kommunerne får frihed til at organisere beskæftigelsesindsatsen. Målet med initiativerne skal være, at de ledige kommer hurtigere i arbejde.
- A-kasser og private leverandører skal spille en større rolle i indsatsen, uden at det svækker tilskyndelsen til job.
- De mest udsatte skal flyttes ud af beskæftigelsessystemet. I stedet skal de have en bredt funderet indsats med afsæt i det enkelte menneskes konkrete udfordringer.
- Den øvrige beskæftigelsesindsats skal i højere grad prioritere de borgere, der har større udfordringer med at finde et job. De skal i stedet omfattes af mere værdige indsatser med større effekt.
- Socialt bedrageri skal mødes med en hård og markant konsekvens.

Regeringen vil nedsætte en bredt sammensat *ekspertgruppe* med uafhængige sagkyndige eksperter til at rådgive sig om en beskæftigelsesreform. Ekspertgruppens hovedopgaver vil være at kortlægge, undersøge og foreslå modeller for en reform af beskæftigelsesindsatsen med fokus på større frihed, forenkling og værdighed. Ekspertgruppen skal blandt andet undersøge:

- Den eksisterende indsats for ledige tæt på arbejdsmarkedet, herunder også sammenhæng mellem finansieringsansvar og indsats. Kortlægningen skal omfatte indsatsernes omkostningseffektivitet, og hvad der hjælper borgerne i job.
- Hvordan A-kasser og private leverandører kan spille en større rolle i indsatsen, uden at det svækker tilskyndelsen til job.
- Kommunernes indsats for borgere med større udfordringer med at finde job. Det skal også ses i lyset af, at ressourcerne i dag primært anvendes på denne gruppe, selvom effekter med videre er mere uklare. Det skal undersøges, om indsatsen kan tilrettelægges mere hensigtsmæssigt.
- Det styringsmæssige set-up i kommunerne, herunder afdække hvilke centrale krav kommunerne er underlagt i forhold til organisering og i den aktive indsats med videre, og om beskæftigelsesindsatsen kan tilrettelægges enklere og mere hensigtsmæssigt i forbindelse med en nedlæggelse af jobcentrene.
- De kommunale udgifter til administration og indsats, herunder udgifter til øvrig vejledning og opkvalificering. Herudover skal det undersøges, om den økonomiske styring af kommunernes valg af indsatser med videre er tilrettelagt hensigtsmæssigt i forhold til, hvilke udgifter der er nødvendige for at opretholde rådighed.

Ekspertgruppen kan i sit arbejde give anbefalinger til, hvordan kommuner i højere grad end i dag kan lave tværkommunale samarbejder eller sammenlægge deres beskæftigelsesindsats, herunder ved at afdække barrierer herfor. Ekspertgruppen skal ikke komme med anbefalinger til en egentlig kommunal strukturreform på beskæftigelsesområdet.

Ekspertgruppen kan i et vist omfang definere eget arbejdsområde udover ovenstående. Ekspertgruppen skal i sit arbejde inddrage anbefalinger fra *Reformkommissionens* arbejde. Ekspertgruppen skal komme med konkrete modeller og anbefalinger til en beskæftigelsesreform, der forenkler indsatsen og tilvejebringer 3 mia. kr. i 2030. Ekspertgruppen skal i sit arbejde og anbefalinger sikre, at beskæftigelsesindsatsen fortsat understøtter et fleksibelt arbejdsmarked med høj strukturel beskæftigelse og lav strukturel ledighed.

Ekspertgruppens anbefalinger kan medføre begrænsede afledte ydelsesmæssige konsekvenser, fx hvis en indsats ensrettes eller målgrupper sammenlægges, men ekspertgruppen skal ikke arbejde med en egentlig gennemgang og reform af ydelsessystemet.

Vurderingen af de økonomiske konsekvenser af ekspertgruppens anbefalinger skal ske på baggrund af gældende regneprincipper. Det er væsentligt, at ekspertgruppen anbefaler konkrete løsninger, der kan understøttes digitalt og er administrerbare i praksis. Forslagene må ikke samlet svække den strukturelle beskæftigelse.

Ekspertgruppen består af 1 formand og 5 medlemmer. Medlemmerne udpeges af regeringen. Herudover kan relevante eksperter, praktikere, organisationer og myndigheder mv. løbende inddrages for at kvalificere arbejdet.

Der vil blive nedsat en følgegruppe med centrale interessenter og aktører, som vil følge ekspertgruppens arbejde og løbende give input hertil. Herudover vil ekspertgruppen i sit arbejde prioritere en åben arbejdsgang med mulighed for offentlig debat og input udefra.

Sekretariatet til ekspertgruppen består af Beskæftigelsesministeriet (formand), Finansministeriet, Økonomiministeriet samt Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Andre ministerier inddrages efter behov.

Ekspertgruppen får ét år til at afslutte sit arbejde med én samlet afrapportering til regeringen, som dermed senest skal foreligge juni 2024.